

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Litteræ Annvæ Societatis Iesv Ex Provincia Toletana Anni 1608.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70405)

LITTERÆ ANNUÆ
SOCIETATIS IESV EX
PROVINCIA TOLETANA
Anni 1608.

Vnt in hac Prouincia Socij quingenti decem & septem. In Domo Professa Toletana quadraginta. In Collegio Toletano decem. In Madritano octoginta quatuor. In Domo probationis triginta quinque. In Complutensi septuaginta quatuor. In Murciano sexaginta sex. In Placentino decē & octo, in Oropesano triginta vnus. Talabricæ decem. Ocaniæ sexdecim. In Hicetensi viginti quinq;. In Conchensi vndecim. Belmonte septemdecim. Carauacæ decem & nouem. In Securitano vndecim. In Domo probationis Villaregij quadraginta duo.

DOMVS PROFESSA TO-
letana.

Sodales sponte sua, pulcro inuento, perfecerunt, vt quo die Taurorum agitatio celebratur, eo die sacra Eucharistia solenni ritu, multoque apparatu, spectabilis ponatur in templo; itaque Sodales, & eorum exemplo piorum virorum numerus non exiguus, cum magna ædificatione, diem illum in templo exigunt, diuino spectaculo contenti interea, dum alij cum animæ, corporisque discrimine, crudeli spectaculo, vel carnificinæ potius intenti debacchantur. Et quidem cum frequentes adsint in
Hospi-

Hospitalibus, vt omni ope pauperes iuuent, præfertim verò in carcere, quotidie nunquam minus, quàm centum pauperibus victum largiuntur: nam sæpenumero (quia ex toto Regno coguntur huc inde damnati ad triremes) ducentos corrogatis hinc inde eleemosynis alunt, ex quibus multi extremè indigentes, annis elapsis moriebantur fame consumpti. Res accidit in hoc genere narratu digna. Cum annis superioribus ad triremes catenati longo agmine ducerentur, medioque foro transirent, nihil erat à furto securum, vt propolæ sua tentoria clauderent, ac demum quisque sibi caueret, si vellet omnia esse salua; tum deinde longo itinere multi defatigati, aut morbo oppressi, cum incedere non possent, vi ferrei annuli abscisso capite, sine sacramentali confessione, misere in agris iacebant, canibus & lupis obiecti. Ea ne acciderent, congregatio prouidit, & instante profectioe, victu vestituque egentes adiuuit, cumque hæc vltima catena octoginta quinque concluderet, omnes sua peccata confessione expiarunt, multi etiam sacro pane resecti. Vnus de Sodalitate Sacerdos, omnium suffragio delectus, illos toto itinere profectus est, vt ægros curaret, oppressos leuaret, confessiones audiret. Ibant omnes modesti, demissis oculis, volentes manibus calculos precatorios, ore, animoque B. Deiparam salutabant. Nullus in foro officinam clausit metu rapinæ, imo vero multi illos comitati sunt ad fores vsque vrbis, rei nouitatem admirati: itaque toti ciuitati spectaculo fuere. Cardinalis Archiepiscopus transeuntes illos videre voluit, neque solum benedictionem Pontificiam, sed etiam lar-

gam eleemosynam omnibus impartiuit, totaque illa nocte lacrymis obortis de nulla alia re loqui poterat. Doctrina Christiana traditur magna tum frequentia, tum fructu.

COLLEGIVM MADRITANVM.

MAdriti, tametsi confessarij sint ad quadraginta, & ab hospitibus, quorum est domi multa copia, adiuentur ad confessiones audiendas, confluit tamen tâta multitudo, & virorum, & fœminarũ percipiendorũ sacramentorum gratia, vt quadrare possit illud Euangelicum: Messis quidem multa, operarij autem pauci. Neque id solum Iubilei, aut aliarum Indulgentiarum tempore, sed quotidie; nam diebus festis omnibus, pœnitentium, & communicantium numerum si consideres, plane credas, aut Iubileum, aut hebdomadæ sanctę dies aduenisse. Concionator noster omnibus quidē, Regibus quoq; ipsis gratissimus, tum domi, tum in Regia capella, alijsq; tēplis præcipuis prædicans admirationi est, & ad eius conciones, non tantum populi fit concursus maximus, sed etiam totius nobilitatis. Ad xenodochia, & carceres itum est frequentissimè, & ad reorũ supplicia. Duo Saraceni ad suspendiũ damnati, ad Christianam fidem opera nostrorum cõuersi ac publici baptizati sunt, leuante ipsos de sacro fonte Legato Melitensi, & spe magna concepta futurę beatitudinis, ita alacres ad patibulum ascenderunt, vt ad epulas inuitati viderentur. In scholis nostris octingenti scholastici numerantur, tamque ipsi Adolescentes, quàm parentes

rentes eorum causa, optimè sunt in nostram Societatem animati. Quadraginta horarum supplicatio ad templum nostrum indicta in Bacchanalibus, magno apparatu, insignique totius oppidi deuotione celebrata est, vt tota curia, virique principes Iubilei causa, orationisque conuenerint, multa etiam variorum Ordinum Religiosi. Rex quoque ipse, & Regina die secunda adfuerunt oraturi, cum magna erga nos amoris significatione. Mortuus est in hoc Collegio P. Egidius Martines professus quatuor votorum, cum exegisset in Societate annos triginta vnum, ex quibus hinc annos decem, & sex fuit domesticorum confessorius, & Praefectus rerum spiritualium, cumque hoc muneris satis esset, propter nostrorum multitudinem, ipse tamen praefuore animi in laborando infatigabilis, multorum etiam saecularium confessiones audiebat, pauperum praefertim, & miserorum, quos excipiebat in visceribus charitatis, scholas puerorum adibat cunctis hebdomadis, quas habet hoc oppidum plurimas, Christianamque doctrinam explicabat pueris, quos etiam festis diebus per vias cantilando doctrinam ductabat, & perfecta Catechesi, ad confertam multitudinem de rebus diuinis verba faciebat, plurimo tum labore, tum fructu. De virtutibus ipsius si velimus agere, longo tractatu opus foret, illud vnum sit satis, hunc Patrem, tam dum in viuis ageret, quam etiam defunctum, ab omnibus & domesticis, & externis. communi consensu, & voce sanctum esse appellatum, & vere humilem, ac sancto Zelo feruētissimum. In eius funere praeter communem dolorem, pueri, quos in doctrina Christiana erudiebat,

grandi

grandi eiulatu , multorum lacrymas excufferunt. Obijt quoque P. Ioannes Xaraplenus dierum, in senectute bona, centum tres annos natus, ex quibus quadraginta in Societate egerat, perpetuus vsque ad mortem confessarius, multis quoque annis studiorum Præfectus fuerat, & tanta ætate prouectus, communi tamen cæterorum laborandi more, atq; viuendi, ne Socium quidem habere voluit, qui sui cubiculi curam gereret. Erat enim sedulus in procuranda ædificatione, & magnus communitatis sectator. Frater etiam Franciscus Nuuez annos natus sexaginta duos, ex quibus triginta octo in Societate vixerat, in multis quidem officijs, maximè verò emptoris, quod est in hoc Collegio laboriosissimum. Nunquam de illo aut domi, aut foris vlla audita queremonia in tanta negotiorum & personarum, quibuscum agebat, multitudine (illo quippe superiores administro plurimis in rebus utebantur) eò quod non minus curaret ædificationem quàm negotia, imo verò multò magis. Excessit quoque de vita frater Ioannes Garcia Coadiutor temporalis, qui viginti octo annorum iuuenis, octo annos duntaxat in Societate vixerat, sed tanta cum ædificatione, & obedientiæ exèplo, vt tēpora multa breui consummatus expleuerit, magnoque cum domesticorum dolore, quibus erat charissimus, excessit è vita. Sodalitas Matris Dei, quæ secularibus hominibus constat, floret bonæ opinionis odore, & eximio virtutis exemplo multum fructum affert. Sodales numerantur supra mille, & quidem omnes octavo quoque die confitentur, & decimo quinto sacram Eucharistiam percipiunt. Huic Sacramento-

cramentorum frequentia cetera quoque respondent, vt inter alios, quasi luminaria in mundo, præluceant: cumque aliquando in consultationem venerit; An duas ex vna congregatione fieri oporteret, vnam quæ nobilibus, & primarijs duntaxat constaret, alteram, quæ cæteris pateret; nullo modo permiserunt equites, ac viri nobiles, sed ipsi potius vltro se permiscunt alijs, & pari Sodalitatis iure coniungunt, Christianam humilitatem thesaurum rati maiorem, quàm externum nobilitatis splendorem, sæculique diuitias. Omnes certe Patres, qui ex alijs Collegijs atque Prouincijs huc veniunt, non satis admirantur opus insigne, Deoque gratias agunt pro tam vberissimo fructu, qui ex hac congregatione colligitur. Altera congregatio multò antiquior scholasticorum floret maxime, & sancta quadam in bonum æmulatione inter vtramque congregationem suborta, ad rem bene gerendam maiores animos facit.

DOMVS PROBATIONIS

Madritana.

IN hac Probationis Domo, Nouitiorum nostrorum feruor indies illustrior; & in obeundis consuetis experimentis cum alacritate, & omnium ædificatione inuicti, atque constantes extitere. Data quoque est opera, vt catechismo, confessionibus sacraque synaxi, & concionibus, viciniae huius utilitas procuraretur, quæ plerumque huiusmodi opere destitui solebat. Diem obiit frater Antonius Sanches Nouitius quidam ille (nouem quippe menses duntaxat in Societate vixerat) sed animi virtute,

orationis

orationis studio, cordis puritate, sui abnegatione,
 & obedientia, vel inter antiquissimos numeran-
 dus. Ipse nemine admonente, in testamento Socie-
 tatem reliquit heredem; nam de cognatis ne me-
 minit quidem, quos toto animo semper relictos
 esse voluit. Id solum timebat videlicet, nè à Socie-
 tate dimitteretur. Tum quia se putabat inutilem ad
 aliora ministeria (præclaro alioqui ingenio prædi-
 tus) perpetuo legendæ Grammaticæ votum Deo
 nūcupauerat. Duo Lusitani in Societatem adsciti,
 Sacerdos vnus, alter Iurisperitus. Sacerdos in Lin-
 dia Orientali multos annos miles fuerat, militari-
 bus functus muneribus, iisque honorificis, postea
 varijs periculis, tempestatibusq; iactat°, ac ferè mi-
 rabiliter ereptus, tandem in vltima nauigatione o-
 ctodecim mēsiū errore confecto, socijs ferè om-
 nibus extinctis, nauigio à pyratis capto, facta re-
 rum omnium iactura, mari huius sæculi, quod tam
 infidum expertus est, valedixit. Alter Iurisperitus
 Conimbricæ cum libris incumberet, planè inno-
 cens, & securus, grauissimè vulneratus est multis
 ictibus à quibusdam, qui se ab eo læsos putabant in-
 fami libello Autoris incerti. Sed postea de Iurisperiti
 innocētia cōstare cœpit, vero scommatū Autore cō-
 perto, ac tandem sanatus mirabiliter Complutum
 venit, ibique Societati nomen dedit. Alius quoque
 duplici ereptus periculo, vt se totū Deo liberatori
 traderet, Societatem ingressus est: Nam noctu dor-
 mientis culcitra, totoque cubiculo igni compre-
 so, vix tandem post horas aliquot ferè mortuus e-
 ripitur ab incēdio, ac post tres dies ad se redijt. Præ-
 terea equum indomitum ferens, alligato ad brach-
 ium

ium fune raptatus est, cumque fluuium rapidum equus intraret, fune expeditus (à quonam incertum est) incolumis in littore deponitur. Nouitius alius tristi exēplo cæteros deterruit. Hic variè multumque tentatus à suis, & matri traditus egregiè restitit, maternisque contemptis lacrymis, ad nos redijt. Postea verò dæmonis astu circūuentus, vt ad sæculum rediret, planèq; prostratus, Superiori non aperuit animi latebras, sed noctu conscensis trabi- bus horti sepem sustinentibus, reuersus est ad suos. Postquam animaduertit secum, quid egisset, obstupefactus, & mœrore deiectus miserā hucusq; vitam agit atque tristissimam, lucis huius fugitans, nunquam læt⁹ visus est. Sacra supellex plurimum aucta hoc anno: in ijs argētea pyxis ducentis aureis æstimatur, multisque alijs donis & muneribus Illustrissima Domina Anna Felix de Gusmā Marchionissa Camarassæ, Fūdatrix nostra nos auxit cotidie, & indies ornat singulari amore & beneficentia.

COLLEGIVM COMPLVTENSE.

Compluti septem in Societatem admissi, duo absolutis iam studijs, præclarę expectationis, cæteri dabant operam Philosophiæ, bonumque ingenij specimen ediderant, in Academia propterea noti. Excessit è vita P. Ferdinādus de Arze quatuor votorum Professus, quadraginta septem natus annos, quorū triginta vnum in Societate exegerat. In Belmontensi Collegio & Oropesano Rector fuerat, & tres annos præterea Socius Provincialis, Religionis obseruantissimus, & in media
nego-

negotiorum, & occupationum mole, orationi, cæterisque exercitijs spiritualibus addictissimus. Duo illum præclara amabilem, omnibusq; charissimum reddiderunt, in primis, quòd de omnibus benè, & honorificè loqueretur, defectus excusaret, cuncta cõponeret. Deindè, quòd si quid boni, iustiq; petebatur, vt obtinerent magnoperè curabat. Expectationem totius Prouincię mors abripuit. Scholastici nostri tum in litteris, tum in solidis virtutibus, & sui ipsorum victoria, se exercent egregiè. Ad agendum cum eis de rebus litterarijs concursus plurimus, non solum à minoribus Academię Collegijs, sed etiam à maiori, vt flos Academię, (sic dicitur) ad nos confluat. Theologiæ lectiones longè maiori scholasticorum numero frequētantur: concionum quoque fructus vberrimus decerpitur. Congregatio Virginis Anunciatæ pristino feruori iam nunc restituitur.

COLLEGIVM MVRCIANVM.

PRæter illa communia de concionibus, confessionibus, reliquisque ministerijs vtiliter obitis, Murcia in Bacchanalib⁹, quadraginta horarum supplicatio cum Iubileo totam ciuitatem ad nos adduxit, illorumq; dierum licentiam in magnam sanctimoniam commutauit. Studia Grammaticæ, Philosophiæ, & Theologiæ felici progressu, & numero florent. Reuerendissimus Episcopus multo ornatu, & carmine domi nostræ exceptus, actui Theologico præfens adfuit & argumentatus est. In templo nostro multa ornamentis & sacris imaginibus

ginibus accessio facta, & sexcentorum aureorum
 eleemosyna à pijs hominibus data. Corpus S. Ioan-
 nis Presbyteri, & Martyris solenni Religione, the-
 ca prædiuite collocatum est.

COLLEGIVM BELMONTENSE, ET
 Talabricense.

Talabricæ excelsit è vita P. Ieronymus de Bur-
 gos, Profess^o quatuor votorum; ex antiqui-
 oribus totius Prouinciæ, septuaginta duos
 annos natus, ex quibus quadraginta quinque in So-
 cietate vixerat. Et primò quidem multis annis, aut
 Rhetoricam docuit, aut fuit studiosorù Præfectus;
 exindè in varijs Collegijs Confessarius assidu^o tam
 nostrorum, quàm etiam secularium, & rerum spi-
 ritualium Præfectus egregius, si vll^o alius. Fuit quo-
 que huius Rector Collegij, ac demum vndecim an-
 nis nostrorum Confessarius, & externorum, in quo
 munere infatigabilis, adè vt vltimo iam morbo
 oppressus, nos quoque adiuuerit Iubilei causa ad
 confessiones audiendas. De huius Patris virtutibus
 eximijs si esset habenda ratio, longam texere telam
 oporteret. Tota Prouincia testis est, quod vixerit
 planè irreprehensibilis, vt tam domi, quàm foris vir
 sanctus omnium suffragijs appellaretur. Perfectus
 sanè vir, qui verbo non offendebat, quem nemo
 murmurantè, nemo detrahentè audiuit vnquam,
 eodem semper vultu, vt videretur immutabilis.
 Præter orationem matutinam omnib^o nobis com-
 munem, alteram quoque ipse vespere semper in o-
 ratione ponebat; quòd si occupationes permitte-

D

tent,

rent, multas etiam diei partes in templo coram Sanctissima Eucharistia deuotissim^o cōsumebat. Cum verò de rebus spiritualibus pro ratione sui officij ad Patres & Fratres loquebatur (in quo sanè omnes boni Præfeti partes expleuit) omnes ad benè agendum inflammabantur, quia palam erat, nihil aliud ipsum docere quàm faceret. In summa; obedientiæ studiosissimus, cumque ab omnib⁹ sanctus esse, atque perfectus crederetur, ipse sibi ipsi abiectissimus, quam calcabat, terra ipsa sese arbitrabatur indignum, in eius funere, quam charus esset omnibus, totius populi, & virorum Principum lacrymæ declararunt, qui ad eius manus osculandas certatim accurrerunt.

COLLEGIVM OROPESANVM.

ORopesæ confessiones, & communiones permultæ; quippe præter indigenas, ex vicinis populis ad nos plurimi Sacramento- rum causa confluunt. Homo quidam claudus, ac totis artubus impeditus, morboque grauissimo, reptans potius, quam deambulans, ad deuotissimam imaginem B. Mariæ de Guadalupe tandem peruenit, voto se obstrinxit, totius vitæ generalem confessionem esse facturum, quam totos triginta annos pudore obstante, non integram fecerat, delictis grauissimis silentio contectis. Statim atque votum emisit, repentè sanus factus est, vt deambulet, atque etiam curreret, toto populo inspectante, & rei miraculum obstupescente. Accessit ad Sacerdotem confessurus, & iterum deterritus verecundia,
peco

peccata quædam grauia silentio premit. Vix dum à
confessione surrexerat, & ecce manus Domini su-
per eum, pristinoq; morbo, & languori restituitur,
vt etiam peius haberet. Tunc demum ad nos ve-
nit, peccatorum sarcinam omnem lacrymabundus
deposuit, & sacra Eucharistia percepta, redijt ite-
rum ad B. Mariæ semper Virginis imaginem, quo
tamen euentu, hucusque scire non potuimus. Al-
ter quoque Sacerdos annos decem & nouem, gra-
uissimis sceleribus irretitus, & sacrilegijs plenus, in
maximamque miseriam, morbum quoque grauif-
simum ob sua peccata prolapsus, statim atque apud
vnum ex nostris, peccata, quæ diu celauerat, con-
fessione detexit, melius habere cœpit, & ferè
repentina valetudine confirmat^o, qua-

si miraculo

fuit.

D 2

LIT-